

Komitet Pomocy Rozwojowej OECD w lutym 2017 roku opublikował pierwszy raport oceniający polską współpracę rozwojową, przygotowany w oparciu o przegląd partnerski przeprowadzony w roku 2016. Szereg zawartych w nim rekomendacji jest spójnych z powtarzaniem od lat postulatami Grupy Zagranica, prezentowanymi w corocznych raportach monitoringowych. W poniższej tabeli prezentujemy fragmenty naszych raportów i raportu DAC OECD, dotyczące poszczególnych zagadnień współpracy rozwojowej.

Raport OECD z przeglądu polskiej współpracy rozwojowej	Raporty Grupy Zagranica z monitoringu polskiej współpracy rozwojowej
Wielkość współpracy rozwojowej	
„Wielkość Oficjalnej Pomocy Rozwojowej [Polski] jako odsetek dochodu narodowego brutto (DNB) wzrosła z 0,09% w 2014 roku do 0,10% w roku 2015. Jednakże Polska wciąż ma wiele do zrobienia aby osiągnąć cel 0,33% DNB do 2030 roku. (...) Polska nie posiada żadnego planu stopniowego zwiększania wielkości ODA, aby wypełnić ten cel.”	(2016) „W 2005 roku państwa Unii Europejskiej podjęły zobowiązanie, że będą przekazywać na pomoc rozwojową 0,7% dochodu narodowego brutto (DNB) najpóźniej w 2015 roku. Polska jako nowe państwo członkowskie postawiła sobie niższy cel 0,33% DNB. Tymczasem nasza pomoc rozwojowa w 2015 roku wyniosła 1,66 miliarda złotych, co stanowi około 0,1% DNB, co umiejscawia nas na ostatnim miejscu w gronie członków Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD. (...) Rekomendujemy opracowanie realistycznych planów, które pozwolą osiągnąć w 2030 roku zakładany cel 0,33% DNB”.
Priorytety polskiej współpracy rozwojowej a redukcja ubóstwa	
„Aby wzmocnić ramy strategiczne [pomocy rozwojowej], Polska powinna zapewnić jasne cele i wytyczne dla priorytetu współpracy rozwojowej, jakim jest redukcja ubóstwa.”	(2012) „Polska administracja powinna wrócić do najważniejszych dokumentów przyjętych w 2011, takich jak Ustawa o współpracy rozwojowej (...) i uzupełnić je o zapisy dotyczące redukcji ubóstwa jako najważniejszego lub jednego z najważniejszych celów współpracy rozwojowej”.
Cele Zrównoważonego Rozwoju w polskiej współpracy rozwojowej	
„Rozwijając swoje podejście do wdrażania Agendy [na rzecz Zrównoważonego Rozwoju] Polska powinna zintegrować współpracę rozwojową z innymi międzynarodowymi zobowiązaniami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju.”	(2012) „Polska powinna już teraz myśleć o dostosowaniu swojej wizji współpracy rozwojowej do wypracowywanych Celów Zrównoważonego Rozwoju. (...) Powinno się wyłonić jednostkę administracyjną odpowiedzialną za wdrażanie Celów, która byłaby w stanie nadzorować pracę wszystkich podmiotów zaangażowanych we współpracę rozwojową: sektora rządowego, samorządowego, pozarządowego i prywatnego.”
Spójność polityki na rzecz rozwoju	
„Aby zapewnić, że poszczególne polityki są zgodne z dążeniami krajów rozwijających się, Polska powinna (i) doprecyzować instytucjonalną rolę,	(2012) „Polska administracja powinna wypracować sprawne mechanizmy zapewniające działanie zgodnie z regułą spójności polityk na rzecz rozwoju (...). Jednocześnie niezbędne

<p>obowiązki i mechanizmy zapewniające, że polityka Polski jest spójna z celami rozwojowymi; oraz (ii) zapewnić, że urzędy mają zasoby i umiejętności do przeprowadzania oceny skutków regulacji.”</p>	<p>jest stałe podnoszenie poziomu świadomości urzędników i decydentów co do tego priorytetu.” (2016): „Cały rząd powinien podjąć polityczne zobowiązanie w sprawie priorytetu, jakim jest spójność polityki na rzecz rozwoju, osadzając go w prawnie wiążącym dokumencie (...). Taka operacjonalizacja powinna uwzględnić jasne cele dla zmian w poszczególnych politykach, które zapewnią, że polityki nie związane bezpośrednio z rozwojem są zgodne z celami rozwojowymi.”</p>
<p>Wsparcie instytucjonalne dla sektora pozarządowego zaangażowanego we współpracę rozwojową</p>	
<p>„Kilku rozmówców wskazywało na niewielki potencjał polskich organizacji pozarządowych zajmujących się współpracą rozwojową, w obszarze administracji, badań, wiedzy i obecności w krajach partnerskich, w szczególności w Afryce i Azji. (...) [Ministerstwo Spraw Zagranicznych] mogłoby wesprzeć organizacje pozarządowe w budowaniu ich potencjału w zakresie przygotowania projektów, kontroli ich jakości i zarządzania rezultatami, aby mogły realizować projekty o większych budżetach.”</p>	<p>(2012) „W celu podnoszenia jakości polskiej pomocy i współpracy rozwojowej, konieczne jest wzmocnienie instytucjonalne i szeroko rozumiane budowanie potencjału polskich organizacji pozarządowych poprzez umożliwienie i finansowanie działań, takich jak ewaluacja projektów, szacowanie potrzeb, opracowywanie długotrwałych strategii wspólnie z krajami partnerskimi, usprawnienie obsługi technicznej projektów, itd.”</p>
<p>Rada programowa Współpracy Rozwojowej</p>	
<p>„Polska potrzebowałaby doprecyzowania mandatu instytucjonalnego i mechanizmów, aby przejść od dyskusji technicznych do politycznych decyzji. Choć Rada Programowa Współpracy Rozwojowej ma przyczynić się do wzrostu świadomości i debaty dotyczącej kwestii [współpracy rozwojowej], jednakże jest zbyt wcześnie by uznać, że posiada ona wystarczający potencjał, by dostarczać rzetelne rekomendacje dla rządu.”</p>	<p>(2012) „Rada Programowa Współpracy Rozwojowej powinna stać się opiniodawczym i prawdziwie doradczym ciałem przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W skład Rady powinni wchodzić wysocy rangą urzędnicy wymienionych w Radzie resortów; Rada powinna mieć możliwość na bieżąco (a nie tylko dwukrotnie w ciągu roku) wnosić swój wkład w prace nad najważniejszymi dokumentami dotyczącymi współpracy rozwojowej.”</p>
<p>Pomoc wiązania a efektywność współpracy rozwojowej</p>	
<p>„Polska powinna uspołnić swoją Oficjalną Pomoc Rozwojową (ODA) z Rekomendacjami Komitetu Pomocy Rozwojowej (DAC) dotyczącymi niewiązania pomocy dla krajów najmniej rozwiniętych (LDCs) (2014).”</p>	<p>(2005-2006) „Jednym z pierwszych kroków w kierunku poprawienia jakości polskiej pomocy powinna być decyzja o odstąpieniu od wiązania polskiej pomocy.” (2016) „Należy oczekiwać, że w kolejnych latach udział kredytów preferencyjnych w polskiej pomocy rozwojowej będzie większy, ponieważ podpisano umowy kredytowe z Ukrainą na około 111 milionów dolarów, z Tanzanią na 110 milionów dolarów, z Kenią na 100 milionów dolarów i z Etiopią na 50 milionów dolarów. Wszystkie te pożyczki są w 100% związane warunkiem wydatkowania na dobra i usługi dostarczane przez polskie przedsiębiorstwa.”</p>

Pomoc stypendialna a efektywność współpracy rozwojowej	
<p>„Aby wzmocnić ramy strategiczne [pomocy rozwojowej], Polska powinna posiadać politykę udzielania stypendiów zapewniającą zgodność z zasadami efektywności współpracy rozwojowej, celami Ustawy o współpracy rozwojowej, programu wieloletniego i Agendy [na rzecz Zrównoważonego Rozwoju] 2030.”</p>	<p>(2012) „Jeśli Polska konsekwentnie miałaby zaliczać koszty stypendiów do systemu Oficjalnej Pomocy Rozwojowej, należy najpierw stworzyć przy współpracy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i innych podmiotów taki system programów stypendialnych, który odzwierciedla strategiczne podejście do redukcji ubóstwa w krajach, którym udzielane jest wsparcie. Zgodnie z wytycznymi OECD taka strategia powinna uwzględniać kroki zaradcze przeciwko zjawisku ‚drenażu mózgow’ w krajach rozwijających się oraz w kierunku wspierania reintegracji studentów po powrocie ze stypendiów w Polsce.”</p>
Pomoc wielostronna	
<p>„Polska powinna ukierunkowywać pomoc wielostronną w sposób strategiczny; decyzje w tym zakresie powinny być podejmowane z udziałem wszystkich zaangażowanych podmiotów administracji rządowej i z uwzględnieniem krajowych priorytetów współpracy rozwojowej.”</p>	<p>(2012) „Rekomendujemy (...) wypracowanie bardziej strategicznego podejścia do wielostronnej współpracy rozwojowej, a w szczególności tej udzielanej przez Unię Europejską.”</p> <p>(2016) „Pomoc wielostronna - udzielana za pośrednictwem organizacji międzynarodowych [głównie Unii Europejskiej] - stanowiła 82% polskiej pomocy. (...) Warto zauważyć, że choć cele polskiej polityki współpracy rozwojowej są ogólnie zgodne z celami unijnymi, co cel nadrzędny wyrażony w dokumentach strategicznych jest istotnie różny.”</p>
Zapewnienie równości płci w działaniach pomocowych	
<p>„Aby wzmocnić ramy strategiczne [pomocy rozwojowej], Polska powinna zapewnić jasne cele i wytyczne dla priorytetu horyzontalnego współpracy rozwojowej, jakim jest zapewnienie równości płci”.</p>	<p>(2012) „Włączanie równości płci do programu na poziomie ogólnikowych założeń oraz brak komponentu dedykowanego uwłasnowolnieniu kobiet odbiega od międzynarodowych standardów czyniąc równość płci wąskim aspektem niewielkiej części działań, opcjonalnym, a nie obowiązkowym w programowaniu pomocy zagranicznej. (...) Konieczne są teoretyczne zapisy oraz praktyczna implementacja kwestii równości płci i awansu społecznego kobiet, zgodnie z międzynarodowymi standardami, jako priorytetu horyzontalnego do polskiej współpracy rozwojowej na wszystkich poziomach (tj. planowania, programowania, wdrażania, monitoringu i ewaluacji) oraz przeznaczenie budżetu na realizację tych działań.”</p>